

ANMELDELSE SKOLEPOLITIK (CHRISTIANSBORG) 16. dec. 2018 | kl. 00:00 - Folkeskolen nr. 01 2019

Skolepolitikens ulidelige lethed og skolens tunge byrder

Af: Thorkild Thejsen

Hvad gør politikerne ved folkeskolen og læreruddannelsen, og hvad skal der til, for at lærere kan præstere en undervisning, der lever op til folkeskolens formål? Hans Dorf analyserer vilkår og muligheder.

Fakta

Titel

Skolepolitik og undervisningskvalitet i Danmark

Forfatter

Hans Dorf

Websitet anvender cookies til at huske dine indstillinger, statistik og at målrette annoncer. Læs mere >>

Ok

Pris

300

Sider

312

Forlag

Aarhus Universitetsforlag

Hvad ved vi fra forskning og rapporter? Hvad ønskede og ønsker politikerne? Hvordan er det blevet omsat til love og regler? Hvad er det - på godt og ondt - kommet til at betyde i praksis? Hvad viser udviklingen og erfaringerne? Og hvad viser de transnationale tendenser? Denne bog om dansk skolepolitik og konsekvenserne for undervisningens kvalitet i folkeskolen og læreruddannelsen er mættet med svar på de mange spørgsmål.

Med solide erfaringer fra lærerarbejde i folkeskolen, undervisning på læreruddannelsen og forskning på Danmarks Institut for Pædagogik og Uddannelse undersøger Hans Dorf skolepolitikken siden 1960'erne. Over 300 tætpakkede sider analyserer han reformer af skolen og læreruddannelsen og undersøger, hvordan de politiske tiltag støtter eller modarbejder skolens muligheder for at opfylde folkeskolelovens formål. Han stiller skarpt på faglighedsdiskussionen, på elevernes kundskabsdannelse og på skolens ansvar for undervisning til medborgerskab. Og han analyserer sig frem til forudsætningerne for at kunne yde professionelt lærerarbejde.

Når et emneområde analyseres, tegnes historikken op, der gøres rede for dokumenters indhold, synspunkter og forskning refereres, og der samles nuanceret og nøgternt op. Når anmelderen for eksempel mener, at Dorf - med sin knivskarpe analyse af alvorlige mangler i John Hatties populære bøger - har gennemført en sønderlemmende kritik af metaanalyser, hvor Hattie metodisk ureflekteret uden videre tæller gamle pærer sammen med umodne bananer, er Dorf meget mere nøgtern. I hans sprog bliver det blot til, at Hatties metaanalyser "kan give falsk sikkerhed, fordi deres høje abstraktionsniveau gør resultaterne skrøbelige over for fortolkning", og at "konkrete undersøgelser med kendte og relevante kontekster" har "større potentiale for pædagogisk handling".

Når han påviser manglende sammenhæng mellem Hatties metaanalyser og hans "didaktiske fortælling", svinges ingen retorisk kølle. Hos Dorf bliver det blot til "de ovenfor drøftede svagheder". Hvorefter han med solide referencer viser, at Hattie "leverer enkle svar på komplicerede spørgsmål", og at de Hattie-pakkeløsninger, som kommuner køber af kommercielle firmaer, hverken indeholder "forskning, refleksionsteori eller praksisviden". I neutral sproglig indpakning fremstår konklusionerne paradoksalt nok endnu stærkere. Og efter de nøgterne konklusioner slutter flere kapitler med formuleringer som: "Denne problematik om ... vender jeg grundigere tilbage til i kapitel X". Solidt og systematisk afmonteres skolepolitiske svagheder, og pædagogisk-politiske quickfix klædes af. Den manglende evidens for evidenspædagogikken vises, der peges på den vigtige forskel på forskning, der skal frembringe viden, og undervisning, der skal støtte menneskers udvikling. Det vises, hvordan en rapport fra Danmarks Evalueringsinstitut fra 2012 om læreres brug af Fælles Mål på fem skoler - trods metodiske svagheder og forbehold - blev brugt som henvisningsgrundlag for 2013-skolereformen med generaliseringer, der overhovedet ikke var belæg for. Og så videre. Og så videre.

Har jeg ingen indvendinger? Jo. Den gennemgående insisteren på, at alle mellemregninger skal med, gør, at teksten bliver meget tæt pakket med oplysninger, citater og referencer, og der er meget få eksempler og fortællinger fra skolehverdag og levet liv. Faktisk skal man mere end 200 sider ind i bogen, før et barn citeres: På en gåtur hjem fra børneklubben i sognegården tænker Dorfs dengang femårige datter højt. "Gud må godt nok være stærk, når han kan holde hele verden i sin hånd ... så må han holde vejen, vi går på, i sin hånd", siger hun. Efter en tænkepause lyder den femårige konklusion "Gud er den stærkeste af drengene, og Pippi er den stærkeste af pigerne!"

Web sitet anvender cookies til at huske dine indstillinger, statistik og at målrette annoncer. Læs mere >>

Ok

Den slags små lommer af liv sprudler teksten ikke af. Og den oversættes da også straks til bogens normalsprog: "Ræsonnementet er et eksempel på tilblivelsen af ny teoretisk kundskab på grundlag af vurdering og syntese af teori og empirisk iagttagelse med brug af deklarativ, episodisk, impressionistisk og tavs (kropslig) viden". Og efter denne sproglige mavelanding fortsættes så med vigtige overvejelser om både dybde og bredde i faglig progression.

Hele vejen igennem bogen er der præcise kildeangivelser og gode krydshenvisninger, men det ville have været dejligt med et stikordsregister. Og så savner jeg i den grad en annoteret navneliste, for præsentationen af bogens forskere og teoretikere er mange steder mangelfuld eller tilfældig. I vanlig akademisk stil omtales mange kun med et efternavn, så man selv må finde ud af, hvem Biesta, Inglehart, Norris eller Jensen er. Men man får at vide, at Krastev hedder Ivan til fornavn, og at han er bulgarsk politolog, ligesom det oplyses, at Shlomo Sand er historiker og fra Israel. En Mogensen uden titel kaldes også både Trier Mogensen og Lars Trier Mogensen, mens man ud fra citaterne selv må regne ud, at kilden Laursen er professor Per Fibæk Laursen. Og så videre.

De fakta, anmelderen kender, ser ud til at være i orden, dog vil jeg flytte Norges løsrivelse fra Danmark et års tid tilbage til 1814. Samlet set præsenterer Hans Dorf en guldgrube af analyser og nøgterne påpegninger af åbenlyse svagheder og inkonsistens i den førte skolepolitik, samtidig med at han giver solide afsæt til undersøgelser og drøftelser af pædagogiske forhold og skolens muligheder for at tilbyde undervisningskvalitet.

Skoleforsker bakker op: Læreruddannelsen bør være en kandidatgrad

Vandkunsten 12, 1467 Kbh K,
tlf 3369 6300, folkeskolen@folkeskolen.dk